

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

Brussel, 21 september 2000 (26.09)

11305/00

LIMITE

DROIPEN 39

VERSLAG

van: de Groep materieel strafrecht

d.d.: 26 en 27 juli 2000

aan: het Comité van artikel 36

nr. vorig doc.: 9903/00 DROIPEN 24 + ADD 1

10232/00 DROIPEN 25

10375/00 DROIPEN 29

Betreft: ontwerp van kaderbesluit inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, bevrozing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven

I. INLEIDING

De Raad heeft op 23 juni 2000 het in document 9903/00 DROIPEN 24 + ADD 1 opgenomen initiatief van de Franse Republiek ontvangen met het oog op de aanneming van een kaderbesluit inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, bevrozing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven.

De Raad heeft het Europees Parlement verzocht vóór 17 november 2000 advies uit te brengen over het initiatief in de versie die na bijwerking door de groep juristen-vertalers ¹ in document 10232/00 DROIPEN 25 is opgenomen.

¹ Bekendgemaakt in PB C 243, 24.08.2000, blz. 9.

De Groep materieel strafrecht heeft op 26 en 27 juli alsmede op 7 september 2000 het ontwerp bestudeerd. De uit de besprekingen tot stand gekomen tekst staat in de bijlage. De stand van de werkzaamheden staat hieronder (II).

II STAND VAN DE WERKZAAMHEDEN

a) Inleiding

De Franse delegatie heeft de tekst kort toegelicht. Zij verwees met name naar punt 48 van de conclusies van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 2000 en onderstreepte dat het in hoofde genoemde initiatief een tweevoudig doel heeft.

- door toepassing van het nieuwe instrument van het kaderbesluit de verbintenis die de lidstaten zijn aangegaan met het Gemeenschappelijk optreden van 3 december 1998 inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, bevrozing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven¹ dwingender maken. De Franse delegatie memoreerde dat de bepalingen van kaderbesluiten onder de rechterlijke bevoegdheid van het Hof van Justitie vallen;
- een zekere voortgang boeken ten opzichte van het gemeenschappelijk optreden van 1998.

De motivering van deze tekst wordt uitgebreider toegelicht in document 9903/00 DROIPEN 24 ADD 1.

In het licht van de schriftelijke bijdragen van de lidstaten in het kader van de besprekingen over de bevrozing van vermogensbestanddelen (wederzijdse erkenning) en rekening houdend met het initiatief dat Frankrijk eerlang op dat gebied zal nemen, stelde het voorzitterschap voor artikel 4 (identificatie en opsporing van verdachte opbrengsten) te schrappen. Voorts stelde het voorzitterschap voor, rekening houdend met de opmerkingen van de delegaties, artikel 6 (voorkoming van het verdwijnen van vermogensbestanddelen) te schrappen. De Groep ging akkoord met deze voorstellen.

¹ PB L 333, 09.12.1998, blz. 1.

b) algemene voorbehouden

In dit stadium maken bepaalde delegaties een algemeen studievoorbehoud omdat in hun land de raadplegingsprocedures nog aan de gang zijn. De Britse delegatie maakt een voorbehoud voor behandeling door het parlement.

c) vorm van het instrument

De Luxemburgse delegatie maakt een studievoorbehoud bij de vorm van het instrument. Zij vraagt zich met name af of er, gelet op de dwingende aard van de bepalingen, niet de voorkeur moet worden gegeven aan een overeenkomst in plaats van een kaderbesluit. De Juridische dienst van de Raad is verzocht hierover een schriftelijk advies te verstrekken.

d) artikel 1 (voorbehouden bij het Verdrag van 1990)

Artikel 1 van dit kaderbesluit komt in de plaats van artikel 1 van het gemeenschappelijk optreden van 1998.

In artikel 1, onder a), van het gemeenschappelijk optreden van 1998 is als algemene regel opgenomen dat de lidstaten geen voorbehouden meer mogen maken of handhaven bij artikel 2 van het Verdrag van de Raad van Europa van 1990 inzake het witwassen, de opsporing, de inbeslagneming en de confiscatie van opbrengsten van misdrijven voorzover op het strafbare feit een maximale vrijheidsstraf of detentiemaatregel staat van meer dan 1 jaar. In artikel 1, lid 1, laatste alinea, van het gemeenschappelijk optreden is evenwel voorzien in de mogelijkheid dat de lidstaten reserves maken of handhaven in verband met de confiscatie van opbrengsten van feiten die strafbaar zijn onder de belastingwetgeving. Door artikel 1 van het ontwerp wordt deze mogelijkheid afgeschaft.

Het Verdrag van 1990 is door alle lidstaten geratificeerd, behalve door Luxemburg. Bepaalde lidstaten hebben een voorbehoud gemaakt bij artikel 2 en/of artikel 6 van het Verdrag.

Bij artikel 1 zijn de volgende opmerkingen geformuleerd:

- studievoorbehoud van de Luxemburgse, de Nederlandse en de Portugese delegatie bij de schrapping van de uitzondering voor belastingmisdrijven die in het gemeenschappelijk optreden van 1998 is opgenomen;
- de Luxemburgse delegatie wenst dat de uitzondering voor belastingmisdrijven eveneens van toepassing is op artikel 1, onder b). Zo'n uitzondering is niet in het gemeenschappelijk optreden van 1998 opgenomen;
- studievoorbehoud van de Nederlandse delegatie bij het feit dat de verplichting uit hoofde van artikel 1 om bepaalde voorbehouden bij het Verdrag van 1990 niet te maken of te handhaven, niet alleen gevolgen kan hebben voor de betrekkingen tussen de lidstaten van de Unie maar ook tussen de lidstaten en andere partijen bij dat Verdrag;
- studievoorbehoud van de Ierse delegatie die memoreert dat Ierland een voorbehoud heeft gemaakt bij artikel 2 van Verdrag van 1990;
- voorbehoud van de Italiaanse delegatie die memoreert dat Italië een voorbehoud heeft gemaakt bij artikel 6 van het Verdrag van 1990.

e) artikel 2 (sancties)

Bepaalde delegaties (A/L/DK/FIN) vragen zich af of er een minimumdrempel moet worden vastgesteld voor de maximumstraf dan wel of er flexibeler maatregelen kunnen worden overwogen. Deze delegaties wijzen er voorts op dat zij voorstander zijn van een spoedige implementatie van de conclusies van Tampere maar memoreren hun op 29 mei 2000 afgelegde verklaring bij de aanneming van analoge maatregelen in het kaderbesluit inzake de bescherming van de euro. Deze delegaties zijn van oordeel dat de harmonisering van de sancties niet beperkt kan worden tot het opleggen van een minimumdrempel voor de maximumstraf (strafmaat) maar daarentegen moet passen in een algemenere reflectie over het nader tot elkaar brengen van de vervolgingswijzen, de door de rechters opgelegde concrete straffen en de tenuitvoerlegging van de sancties. Zij onderstrepen tenslotte dat bepalingen inzake de harmonisering van de sancties niet verenigbaar zijn met het scala van straffen in elke lidstaat.

De overige delegaties stemmen daarentegen in met de aanpak van het voorzitterschap die naar hun oordeel in overeenstemming is met de conclusies van Tampere.

De Groep heeft vervolgens een rondvraag gehouden, teneinde de maximumstrafmaat voor de door artikel 2 bestreken strafbare feiten in de onderscheiden lidstaten te kennen.¹

Op basis van de verstrekte gegevens stelt het voorzitterschap een drempel van 4 jaar voor.

f) artikel 3 (waardeconfiscatie)

Artikel 3 is tijdens de vergadering gewijzigd en lijkt voor alle delegaties aanvaardbaar.

g) artikel 5 (behandeling van rechtshulpverzoeken)

Onverminderd de algemene studievoorbehouden hebben de delegaties gezegd dat zij in beginsel met de tekst kunnen instemmen.

III CONCLUSIE

Het Comité van artikel 36 wordt verzocht de openstaande punten te bestuderen, zodat de JBZ/ECOFIN-Raad op 17 oktober 2000 een politiek akkoord kan bereiken.

¹ Uitkomst van de rondvraag: DK: max. 1,5 jaar in het algemeen, 6 jaar voor ernstige gevallen; A: max. 2 jaar in het algemeen, 6 jaar voor ernstige gevallen; FIN: max. 4 jaar in het algemeen, 6 jaar voor ernstige gevallen; NL: min. 4 jaar; IT: min. 4 jaar en max. 12 jaar in het algemeen, 20 jaar in ernstige gevallen; GR: min. 4 en max. 20 jaar; P/L/B/F: max. 5 jaar; S/E: max. 6 jaar; D: max. 10 jaar; UK/IR: max. 14 jaar.

KADERBESLUIT / /JBZ VAN DE RAAD

van

inzake het witwassen van geld, de identificatie, opsporing, bevrozing, inbeslagneming
en confiscatie van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie, met name artikel 31, onder a), c) en e), en
artikel 34, lid 2, onder b),

gezien het initiatief van Frankrijk,

gezien het advies van het Europees Parlement,

overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Raad heeft Gemeenschappelijk Optreden 98/699/JBZ vastgesteld betreffende de Europese Unie, inzake de identificatie, opsporing, bevrozing, inbeslagneming en confiscatie van hulpmiddelen en van de opbrengsten van misdrijven ¹,
- (2) Er dient rekening te worden gehouden met de conclusies van het voorzitterschap van de Europese Raad van Tampere van 15 en 16 oktober 1999.
- (3) (...)

¹ PB L 333 van 09.12.1998, blz. 1.

- (4) De Europese Raad constateert dat aan ernstige economische delicten steeds vaker aspecten op het gebied van belastingen en rechten verbonden zijn, en verzoekt de lidstaten derhalve elkaar volledige wederzijdse rechtshulp te verlenen bij het onderzoeken en vervolgen van ernstige economische delicten.¹
- (5) De Europese Raad verlangt dat het strafrecht en het strafprocesrecht van de lidstaten inzake het witwassen van geld (bv. (...) confiscatie van middelen), onderling worden aangepast, en preciseert dat het scala van criminele activiteiten die basisdelicten voor het witwassen van geld vormen, in alle lidstaten uniform en voldoende breed moet zijn.
- (6) De lidstaten onderschrijven de beginselen van het Verdrag van de Raad van Europa van 1990 inzake het witwassen, de opsporing, de inbeslagneming en de confiscatie van opbrengsten van misdrijven, hierna "Verdrag van 1990" genoemd.
- (7) (...)

HEEFT HET VOLGENDE KADERBESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Voorbehouden bij het Verdrag van 1990

Teneinde de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit op te voeren, nemen de lidstaten de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat er geen voorbehoud wordt gemaakt of gehandhaafd bij de volgende artikelen van het Verdrag van 1990:

- a) artikel 2, voorzover op het strafbare feit een maximale vrijheidsstraf of detentiemaatregel staat van meer dan 1 jaar;

¹ Studievoorbehoud van de Luxemburgse delegatie, dat verband houdt met haar voorbehoud bij artikel 1.

- b) artikel 6, waar het gaat om ernstige strafbare feiten. Tot dergelijke feiten worden in elk geval gerekend feiten waarop een maximale vrijheidsstraf of detentiemaatregel van meer dan een jaar staat of, voor staten die in hun rechtsstelsel een minimumstrafmaat voor strafbare feiten kennen, feiten waarop een vrijheidsstraf of detentiemaatregel van ten minste meer dan zes maanden staat.

Artikel 2

Sancties

Elke lidstaat treft de maatregelen die nodig zijn om ervoor te zorgen dat op de in artikel 6, lid 1, onder a) en b), van het Verdrag van 1990 bedoelde strafbare feiten, waarnaar verwezen wordt in artikel 1, onder b), van dit kaderbesluit, een gevangenisstraf gesteld wordt, waarbij de strafmaat ten minste 4 jaar moet bedragen.

Artikel 3

Waardeconfiscatie

Elke lidstaat treft de maatregelen die nodig zijn opdat zijn wetgeving en procedures inzake de confiscatie van de opbrengsten van misdrijven ook toestaan dat, tenminste in de gevallen waarin die opbrengsten niet in beslag kunnen worden genomen, voorwerpen waarvan de waarde overeenkomt met die van de opbrengsten worden geconfisqueerd, zowel via binnenlandse gerechtelijke acties als via gerechtelijke acties op verzoek van een andere lidstaat, inclusief verzoeken om buitenlandse besluiten tot confiscatie ten uitvoer te leggen. De lidstaten kunnen de confiscatie van voorwerpen evenwel uitsluiten, wanneer de waarde die overeenkomt met de opbrengsten van misdrijven, minder dan 4000 euro bedraagt. De termen "voorwerpen", "opbrengsten" en "confiscatie" hebben dezelfde betekenis als in artikel 1 van het Verdrag van 1990.

Artikel 4

(geschrapt)

Artikel 5

Behandeling van rechtshulpverzoeken

De lidstaten treffen de maatregelen die nodig zijn opdat alle verzoeken van andere lidstaten met betrekking tot de identificatie, opsporing, bevrozing of inbeslagneming en confiscatie van vermogensbestanddelen met dezelfde prioriteit behandeld worden als soortgelijke maatregelen in binnenlandse procedures.

Artikel 6

(geschrapt)

Artikel 7

Intrekking van bestaande bepalingen

Met dit kaderbesluit worden de artikelen 1 en 3, artikel 5, lid 1, en artikel 8, lid 2, van het gemeenschappelijk optreden 98/699/JBZ ingetrokken.

Artikel 8

Uitvoering

1. De lidstaten treffen de maatregelen die nodig zijn om voor 31 december 2002 aan de bepalingen van dit kaderbesluit te voldoen.
2. De lidstaten stellen het secretariaat-generaal van de Raad alsook de Commissie uiterlijk 1.3.2002 in kennis van de tekst van de bepalingen waarmee de verplichtingen die voor hen voortvloeien uit dit kaderbesluit, in hun nationaal recht omgezet worden, en in voorkomend geval van de kennisgevingen uit hoofde van artikel 40, lid 2, van het Verdrag van 1990. Op basis van die informatie en van een schriftelijk verslag van de Commissie gaat de Raad voor uiterlijk 31.12.2002 na in hoeverre de lidstaten de maatregelen genomen hebben die nodig waren om aan dit kaderbesluit te voldoen.

Artikel 9

Inwerkingtreding

Dit kaderbesluit treedt in werking op de dag van zijn bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Gedaan te,

voor de Raad
de Voorzitter